

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/540/2014
Identifikačné číslo spisu:	2311213316
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2311213316.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozská č. 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Mgr. Martinom Katriakom, advokátom, Dr. Clementisa č. 10, Bratislava, proti žalovanému K.A., bytom F., o zaplatenie 68,23 € s prísl., vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8 C 254/2011, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 17. júna 2013, sp. zn. 11 Co 298/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 31. mája 2012 č. k. 8 C 254/2011-94 konanie vo veci o zaplatenie 68,23 € s príslušenstvom prerušil do právoplatného skončenia konania v právnej veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 16 Ps 5/2012 o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalovaného.

2. Krajský súd v Trnave uznesením zo 17. júna 2013, sp. zn. 11 Co 298/2012 potvrdil citované uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a prideliť vec na ďalšie konanie inému súdu z dôvodu vhodnosti. V podanom dovolaní uviedol, že sa jedná o spotrebiteľský spor, pričom on ako žalovaný je zastúpený Združením na podporu práv spotrebiteľov.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vrátil spis bez vydania rozhodnutia o dovolaní žalovaného, pretože neboli splnené podmienky na predloženie spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pričom nariadil súdu prvej inštancie, aby opätovne vyzval dovolateľa na odstránenie väd podania, a aby si pre dovolacie konanie zvolil na zastupovanie advokáta, predložil súdu plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní a poučil ho podľa § 30 O.s.p. o tom, že v

pripade, ak tak neurobí v súdom stanovenej lehote, bude dovolacie konanie dovolacím súdom zastavené. Súd prvej inštancie po vykonaní úkonov v zmysle tohto pokynu predložil dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 21. októbra 2014.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie bolo podané elektronicky 11. septembra 2013, resp. písomne 14. septembra 2013 a doplnené 31. októbra 2013. Vzhľadom na uvedené, je preto potrebné upozorniť na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, v zmysle ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“, sp. zn. PL. ÚS 36/1995)].

8. Právne účinky úkonov, ktoré ostali zachované sa týkajú všetkých procesných úkonov, teda aj procesných úkonov súdu ako aj sporových strán a vyvolávajú procesnoprávne následky - účinky do budúcnosti, a to aj vtedy, ak novšia procesná úprava už s takýmto následkom nepočíta, prípadne ak by ich už procesný predpis pro futuro neuznával. Subjekty civilného súdneho konania (teda okrem sporových strán aj súd) nemožno v niekoľko rokov trvajúcim spore sankcionovať ex post nepriznaním právnych účinkov v danom čase platných procesných úkonov.

9. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo v prípade právnickej osoby, ak jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/, písm. b/ CSP), alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. c/ CSP). Obdobne aj podľa § 241 ods. 1 druhej vety O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. V tomto smere je treba poznamenať, že nová právna úprava pripúšťa aj zastúpenie špecifickým zástupcom v sporoch so slabšou stranou.

10. Podľa § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

11. V zmysle novej právnej úpravy podľa § 436 ods. 1 CSP súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania len vtedy, ak má dovolanie vady

podľa § 429 (zastúpenie advokátom) a zároveň, ak dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní. Podľa 241 ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné odvolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa napriek výzve súdu v lehote desiatich dní dovolanie neopraví alebo nedoplní, predloží súd prvého stupňa dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

12. Súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom CSP. Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Túto poučovaciu povinnosť súd nemá, ak je stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobu, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie (§ 160 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP).

13. Súd prvej inštancie po vrátení veci dovolacím súdom vyzval dovolateľa uznesením zo 6. mája 2014, č. k. 8 C 254/2011-149 (č. 1. 149 spisu), aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy odstránil tento nedostatok zastúpenia a zároveň ho poučil o povinnom zastúpení v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 O.s.p., ďalej o možnosti právneho zastúpenia podľa § 30 O.s.p., ako aj o následkoch nesplnenia výzvy v zmysle § 104 ods. 2 O.s.p. Dovolateľ napriek tejto výzve podal dovolanie 11. júna 2014 bez zastúpenia advokátom alebo osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Napriek vstupu vedľajšieho účastníka (podľa novej právnej úpravy osobitného subjektu) do konania na strane žalovaného, ktorým je Združenie na podporu práv spotrebiteľov - občianske združenie, uvedené združenie nekonalo za dovolateľa v dovolacom konaní, pričom predmetné dovolanie ani nebolo spísané týmto združením. Rovnako tak je potrebné upozorniť na skutočnosť, že združenie na ochranu spotrebiteľov môže konať v dovolacom konaní len prostredníctvom zamestnanca alebo člena, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, teda je potrebné preukázať existenciu jeho zamestnaneckého vzťahu, prípade členstvo v združení a rovnako tak vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo.

14. Keďže napriek poskytnutému poučeniu dovolateľ nepredložil súdu plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, ani nepredložil dovolanie podané prostredníctvom špecifického zástupcu v sporoch so slabšou stranou, pre ktoré podľa názoru žalovaného nebolo potrebné podanie dovolania prostredníctvom advokáta, nedostatok zastúpenia dovolateľa zostal do vydania tohto uznesenia neodstránený.

15. Nedostatok právneho zastúpenia dovolateľa je síce odstrániteľným nedostatkom podmienky konania, pokiaľ však dovolateľ napriek poučeniu o povinnom právnom zastúpení v dovolacom konaní a výzve podľa vtedy platného a účinného § 241 ods. 4 O.s.p. uvedený procesný nedostatok neodstránil, tak svojím procesným postupom spôsobil, že v dovolacom konaní pre tento nedostatok nie je možné pokračovať a dovolacie konanie treba v zmysle novej právnej úpravy podľa § 447 písm. e/ CSP odmietnuť (podľa predchádzajúcej právnej úpravy by bolo dovolacie konanie zastavené podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

16. Na vysvetlenie uvedeného je potrebné poukázať na princíp okamžitej aplikability a justifikácie účinkov procesných úkonov v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 bližšie rozvedený v bodoch 6. až 8. tohto uznesenia. Výzva na odstránenie nedostatku právneho zastúpenia v dovolacom konaní, ktorá je procesným úkonom súdu podľa vtedy platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku má právne procesnoprávne následky v podobe rozhodnutia o odmietnutí dovolania aj vtedy, ak pôvodná procesná úprava počítala s následkom zastavenia dovolacieho konania, keďže podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP. Na rozdiel od pôvodnej právnej úpravy (§ 241 ods. 4 O.s.p.) súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie nedostatku právneho zastúpenia a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania, len vtedy ak nebol dovolateľ riadne o

povinnosti v zmysle § 429 CSP poučený v odvolacom konaní (§ 436 ods. 1 CSP). Pokiaľ dovolanie tieto podmienky nespĺňa a dovolateľ nebol riadne o povinnosti obligatórneho zastúpenia poučený a súčasne nejde o dovolateľa, na ktorého sa vzťahujú výnimky uvedené v § 429 ods. 2 CSP (napr. aj v prípade zastúpenia v sporoch s ochranou slabšej strany), súd prvej inštancie vyzve dovolateľa uznesením, aby svoje podanie doplnil (spolu s poučením v zmysle uvedeného ustanovenia). Tiež je potrebné uviesť, že poučenie o odstraňovaní väd podania možno zahrnúť pod poučovaciu povinnosť súdu o procesných právach a povinnostiach, ktoré súd poskytuje stranám v zmysle § 160 ods. 1 CSP. Túto všeobecnú manudukčnú povinnosť súd nemá, ak je (okrem iného) strana zastúpená právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa v zmysle § 160 ods. 1 CSP.

17. Keďže dovolateľ neodstránil procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie podľa § 447 písm. e/ CSP odmietol bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.